

VIT HAVA EIN FANTASTISKAN MØGULEIKA

Høgni Hoydal, fiskimálaráðharri, heldur at möguleikin at gera eina nýskipan er ein, sum eingin annar hevur fingið fyrr. Tí skulu vit taka av og fáa sum mest burturúr. Hann skilir tó stúranirnar hjá teimum, ið ikki hava funnið frið í fiskivinnunýskipanini. Hann roynir at ganga teimum á mæti og vissa um, at eingin vil fiskivinnuni nakað ilt.

SÓLVIT NOLSØ

Tað er eingin loyna, at fiskivinnunýskipanin hevur verið undir eini sera drúgvri tilgongd og hevur ofta verið drigið í gjøgnum mylluna, so at siga. Tilgongdin hevur vart seinastu 10 árin í veruleikanum, síðan loyvini blivu uppsøgd av fyrstan tíð.

Nógv eru meiningarnar um nýskipanina. Summi fegnast, at okkurt hendir meðan summi er at kalla meira stúrin um hvussu hon fer at síggja út. Tað ger seg kanska serliga galdandi hjá teimum, sum til dagliga starvast í vinnuni. Annahvørt sum á landi ella á sjónum.

Høgni Hoydal er fiskimálaráðharri og hevur til uppgávu at skipa fyri eini nýskipan og at framleiða eitt uppskot, sum ein breið semja helst skal verða um. Bæði politiskt og á aðrar mátar.

Ein uriaspostur vildu summi sagt, men ikki Høgni Hoydal. Hann fegnast hinvegin um möguleikan.

Vit hava, sum tað einasta landið eg veit um, ein möguleika at gera ein heilt nýggja skipan fyri fiskivinnuna. Tað er ein möguleiki, sum eingin annar hevur havt. Tað eiga vit gera okkum dælt av, sigur Høgni Hoydal.

Uppboðssølan

Tað er eingin loyna, at tað er serliga um orðið "uppboðssøla", at ósemja hevur stungið seg upp. Tað, at landið skal hava ognarrættin til loyvinu í føroysku fiskivinnuni og at eingin privat søla skal fara fram av fiskiloyvum. Tað er ein týðandi partur av nýskipanini sigur Høgni Hoydal, men er bert ein partur og ikki øll nýskipanin.

– Í tilmælinum frá nevndini um fiskivinnunýskipaini er ein marknaðargrunnað skipan ein partur, men ikki alt. Tað eru tilsaman eini tíggu punktir, sum vit hava kókað niður í trý. Tey eru, at vit skulu hava eina lívfrøðiliga burðardyggja veiðu og stovnar, og at vit skulu eina so samfelagsliga burðardyggja veiðu sum gjørligt eisini. Tað vil siga, hvussu kunnu vit virðisøkja fiskin so nógv sum gjørligt í Føroyum, í øll liðum av vinnuni. So at siga øll kunnu verða samd um hesi bæði, sigur Høgni Hoydal.

Høgni Hoydal sigur víðari, at kjakið ofta druknar í orðinum "uppboðssøla", men soleiðis sum hann sær tilfeingisrentuna, sum hann kallar tað, so er tað ein leiga av loyvinum til tilfeingi, sum føroyskar fyrirkur kunnu nýta.

– Eg skilji væl stúranirnar hjá til dømis okkara botnfiskafloata, sum sigur, at tey hava ongan kapital at

keypa fisk fyri og tí fara tey ikki at klára seg í eini skipan við útboðið av loyvum. Eg haldi tó ikki, at tann stúranin kemur frá eini skipan, sum ikki er komin enn, men hinvegin eitt úrslit av tí, sum er farið fram í árunum frammanundan og kanska serliga tey seinastu 10 árin, sigur Høgni Hoydal.

Hann hevur hug at venda spurninginum og spyrja hvussu tað ber til, at botnfiskafloatin er so illa fyrri og hvussu kann tað gerast betur. Í uppskotinum vil Høgni Hoydal hava eitt tilmæli um hvussu atgondin til tilfeingi eisini kann tryggjast hjá teimum, sum ikki eru í tí parti av vinnuni, sum forvinnur stórar upphæddir í lötuni.

– Vit mugu hava eina skipan, sum leggur upp til, at tað ikki er neyðugt at hava stóran útlandskan kapital í rygginum, um atgongd skal tryggjast til ein part av vinnuni, har nógvir pengar eru at vinna í lötuni, sigur Høgni Hoydal.

Skilir stúranirnar hjá vinnuni

Fleiri ferðir hevur Høgni Hoydal hoyrt argumentini hjá teimum, sum eru ímóti eini nýskipan. Hann vil tó staðfesta, at hann hevur ongar ætlanir um at arbeiða ímóti vinnuni, men hinvegin er endamá-

ið at fáa eina enn betur og effektivari vinnu, ið kann forvinna størri upphæddir til samfelagið.

– Størsta avbjóðingin hjá okkum í fiskivinnuni, serliga botnfiskastovninum, hevur verið manglandi stovnsrøkt. Vit hava havt eina skipan, ið eggjar til nógv fiskarið, heldur enn virðisøking. Har hava vit ikki regulera nóg væl. Eisini hevur tað verið sera dyrt hjá fólki at sleppa inn í vinnuna, tí tey hava verið noydd at keypa skip við veiðiloyvi sera dyrt, bara fyri at sleppa at fiska. Tað vil siga, tú rindar nógv og í nógv ár fram yvir, bara fyri at sleppa at fiska.

Høgni Hoydal sigur seg væl skilja tey, sum nú stúra fyri nýskipanini, men hann heldur, at broytingar mugu til, tí núverandi skipan, ið leggur upp til at mann skal rinda í dýrum dómum fyri at sleppa í vinnuna, er ikki haldbær.

– Eg skilji stúranirnar, men mæli heldur til, at fólk taka støðu til tað endaliga uppskotið, ið kemur á

borðið, heldur enn taka støðu áðrenn alt er klárt, sigur Høgni Hoydal.

Útlit fyri eini semju

Politisku brotasjógvarnir hava brotið í kjakinum um nýskipanina. Til tíðir kann tað síggja út sum at flokkar eru so langt frá hvørjum øðrum, at semja kann ikki fáast í lag, men so svartskygdur er fiskimálaráðharrin tó ikki

– Eg kann ikki siga so nógv um eina semju í lötuni, tí samráðingar eru í gongd, men jú nærri vit koma til marts mánaða, tá uppskotið skal leggjast fram, nærri koma partarnir. Tað eru enn partar av nýskipanini, sum skulu fáast uppá pláss, men eg haldi útlitini verða góð, sigur Høgni Hoydal.

Høgni Hoydal sigur, at um flokkar kunnu semjast um eitt endamál við nýskipanini og hvat mann vil fáa burturúr, so kann ein semja finnast at enda.